

תענית – פרק ב' משנה ו'

הקדמה: שמואל הנביא ודוד המלך חילקו את הכהנים לעשרים וארבע משמרות, כל משמר היה מורכב מששה בתי אב, הכוונה משש משפחות, ובכל שבוע עובד משמר אחד ובכל יום ראש בית אב מאותו משמר וביום השבת עובדים כל המשמר ביחד, ומשנתנו מלמדת שלגבי אנשי משמר ואנשי בית אב הקלו חכמים לגבי התעניות שגזרו על הציבור היות והיו עוסקים בעבודת המקדש.

שלוש תעניות – בשלוש התעניות

הראשונות – הראשונות שגזרו על הציבור [בר"ח כסלו שעדיין לא ירדו גשמים]

אנשי משמר – אנשי המשמר [שעבדו אותו שבוע במקדש]

מתענין – צמים

ולא משלימין – ולא מסיימין הצום [עד הערב היות ותעניות אלו אינן חמורות כל כך ולפיכך אין משלימין שאם תכבד העבודה על אנשי בית אב של אותו היום, ואנשי המשמר של אותו שבוע יצטרכו לעזור להם ולכן לא משלימים שיהיה להם כח לעבוד]

ואנשי בית אב – ואנשים של אותו בית אב [שעובדים באותו היום]

לא היו – הם לא היו

מתענין כלל – צמים בכלל [ביום שהם עובדים כדי שיהיה להם כח לעבוד עבודת הקודש]

שלוש שניות – שלוש התעניות השניות [שגזרו על הציבור ושהן יותר חמורות מהראשונות שאז כבר אסורים במלאכה וברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל וכן בתשמיש המיטה, והצום מתחיל מהלילה]

אנשי משמר – אנשי המשמר [שעבדו במקדש באותו שבוע]

מתענין – צמים

ומשלימין – ומסיימים את הצום

ואנשי בית אב – ואנשים של אותו בית אב

מתענין – צמים

ולא משלימין – ולא מסיימין [את הצום עד הערב היות וטרודים בעבודת המקדש]

המשך תענית – פרק ב' משנה ו'

שבע אחרונות – בשבע התעניות האחרונות [שגזרו בית דין על הציבור]
אלו ואלו – גם אנשי בית אב וגם אנשי המשמר
מתענין – צמים
ומשלימין – ומסיימים [את הצום עד סופו מפני חומרתם ביותר]
דברי רבי יהושע – כך סובר רבי יהושע
וחכמים אומרים – וחכמים חולקים [על רבי יהושע] וסוברים
שלש תעניות ראשונות – בשלש התעניות הראשונות [שגזרו בית דין על
הציבור כולן]
אלו ואלו – גם אנשי בית אב וגם אנשי המשמר
לא היו מתענין כלל – לא צריכים לצום בכלל
שלש שניות – שלוש התעניות השניות [שגזרו בית דין על הציבור כולו
והוחמרו]
אנשי משמר – אנשי אותו משמר
מתענין – צמים
ולא משלימין – ולא מסיימים
ואנשי בית אב – והאנשים של אותו בית אב [שעובדים ממש באותו יום]
לא היו מתענין כלל – לא היו צמים בכלל
שבע אחרונות – ובשבע התעניות האחרונות [שגזרו בית דין על הציבור
והוחמרו ביותר]
אנשי משמר – אנשים של אותו משמר
מתענין – צמים
ומשלימין – ומסיימים את הצום כולו
ואנשי בית אב – והאנשים של אותו בית אב [שעובדים ממש באותו יום]
מתענין – צמים
ולא משלימין – ולא מסיימים [את הצום עד סופו מפני שאולי יצטרכו לעזור
לאנשי בית אב]